

Programowanie sieciowe

Instrukcja do laboratorium

LAB02

Połączenie TCP

Zadanie 1. Skopiować programy daytimetcpsrvv6.c i daytimetcpccliv6.c do katalogu domowego użytkownika student na komputerze PC, a następnie skompilować poleceniem gcc lub make.

Uwaga: Punkty od a do e wykonać w grupach dwuosobowych: komputer PC - komputer PC

- a) Uruchomić serwer na jednym komputerów
- b) Uruchomić klienta z adresem IPv6 serwera jako parametrem i sprawdzić działanie programu.
- c) Programem ss znaleźć gniazda utworzone w procesie serwera (ss -6ta sport = :daytime).
- c) Dołożyć opóźnienie w serwerze przed i/lub po funkcjach sieciowych np. : socket, bind, listen, accept, close, tak aby zaobserwować różne stany TCP programem ss (ewentualnie netstat i lsof) podczas uruchamiania serwera i komunikacji z klientem. Pомocne opcje polecenia watchiss, np:

```
watch -d -n 1 "ss -6ta '( sport = :daytime or dport = :daytime )'"
```

Jakie stany TCP można zaobserwować?

- e) Dołożyć opóźnienia w kliencie przed i po funkcjach, np. socket(), connect(), close()/exit(), tak aby zaobserwować różne stany TCP programem ss (lsof,netstat), podobnie jak w punkcie c).

Zadanie 2:"Podglądarka" sesji TCP - Można wybrać punkt a) lub b):

- a) Za pomocą komendy "tcpdump -i eth0 -n port 13" prześledzić wymianę pakietów pomiędzy serwerem i klientem (programy daytimetcpsrvv6.c i daytimetcpccliv6.c). Dzielimy się na grupy dwuosobowe: serwer uruchomić na jednym komputerze i łączyć się z drugiego komputera (można także użyć programów dla IPv4: daytimetcpsrvv4.c i daytimetcpccliv4.c). W logu odnaleźć adresy, parametry oraz fazy połączenia TCP.

- b) Wykonać zadanie 2a za pomocą programu wireshark.

Zadanie 3: W katalogu z materiałami znajdują się trzy pary programów:

- dtc6_A i dts6_A
- dtc6_B i dts6_B
- dtc6_C i dts6_C

Pary tworzą programy klienta i serwera dla usługi daytime dla protokołu IPv6 z Zadania 1, jednak z pewnymi modyfikacjami. Dla każdej pary w jednym z programów umieszczony jest błąd, który uniemożliwia poprawną komunikację. Dla każdej pary znaleźć, czy błąd znajduje się w kliencie, czy w serwerze i ewentualnie wywnioskować, jaki to jest błąd (w jakiej sekcji programu, jakie funkcje sieciowe nie zostały uaktywnione). Do wykrycia błędu użyć narzędzi testowanych na LAB01 (np. ss i tcpdump).

Opcje gniazda

Zapoznanie się z opcjami SO_REUSEADDR, IP_TTL, IPV6_V6ONLY. Sprawdzenie jak parametry protokołu TCP są ustawiane w trakcie zestawiania połączenia w zależności od opcji gniazda i parametrów ścieżki (PATH MTU).

Zadanie 4:

Opcja SO_REUSEADDR:

- **SO_REUSEADDR** - Normalnie funkcja **bind()** zwraca błąd jeśli spróbujemy związać gniazdo z adresem, który jest aktualnie w użyciu. Założymy, że gniazdo o adresie 127.0.0.1 i porcie 1111 jest aktualnie w stanie TCP_FIN. Jeśli chcielibyśmy z tym adresem skojarzyć jakieś inne gniazdo nie czekając na zakończenie czasochronnego procesu zamknięcia połączenia to musimy włączyć właśnie tą opcję. Ważna uwaga: **nawet SO_REUSEADDR nie pomoże jeśli jakieś gniazdo nasłuchuje (stan LISTEN) na danym adresie.**

a. Uruchomić serwer(daytimetcpsrvv6_02.c) i połączyć się z serwerem programem klienta (daytimetcpliv6_02.c) z dowolnej lokalizacji. Zamknąć serwer. Spróbować uruchomić serwer ponownie - serwer nie powinien dać się uruchomić, dopóki w systemie gniazdo z poprzedniego połączenia, które wykorzystywało port 13, będzie w stanie TIME_WAIT.

b. Następnie ustawić opcję **SO_REUSEADDR** dla gniazda w serwerze i powtórzyć sekwencję kroków z podpunktu a). Czy udało się ponownie uruchomić serwer, gdy gniazdo z poprzedniego połączenia wciąż było w stanie TIME_WAIT?

Zadanie 5. Opcja **IPV6_V6ONLY** – umożliwia odbieranie i wysyłanie pakietów IPv4 na gnieździe IPv6 jeśli ustawiona na FALSE (blokuje port zarówno dla protokołu IPv4 jak i IPv6). Sprawdzenie działania opcji IPV6_V6ONLY:

a. W programie **daytimetcpsrvv6_02.c** odblokować w kodzie źródłowym ustawianie opcji gniazda **IPV6_V6ONLY**.

W grupach dwuosobowych:

b. Uruchomić serwer daytimetcpsrvv6_02.c na PC z **wyłączoną** opcją IPV6_V6ONLY (wartość **równa zero**). Sprawdzić czy można się połączyć z serwerem za pomocą interfejsu loopback (lo) na adresie 127.0.0.1 i komputera kolegi za pomocą programu daytimetcpliv4_02.c. Sprawdzić, czy da się jednocześnie na PC uruchomić program daytimetcpsrvv4_02.c, który jest serwerem czasu dobowego dla protokołu IPv4.

c. Uruchomić serwer daytimetcpsrvv6.c lokalnie na PC z **włączoną** opcją IPV6_V6ONLY (wartość **różna od zera**). Sprawdzić czy można się połączyć z serwerem za pomocą interfejsu loopback na adresie 127.0.0.1 i z komputera kolegiza pomocą programu daytimetcpliv4_02.c. Sprawdzić, czy da się jednocześnie na PC uruchomić program daytimetcpsrvv4_02.c, który jest serwerem czasu dobowego dla protokołu IPv4.

(Nieobowiązkowe) Zadanie 6. Opcja IP_TTL

a. Zaimplementować ustawianie opcji gniazd **IP_TTL** na wartość 16 w programie daytimetcpliv4_02.c (**uwaga na obsługę błędów funkcji setsockopt()**) - sprawdzić komunikację pomiędzy klientem na PC i serwerem pod adresem 129.6.15.30 (ewentualnie można wybrać inny serwer z listy na stronie <http://tf.nist.gov/tf-cgi/servers.cgi>), podejrzeć programem tcpdump (lub wireshark) czy opcja została ustawiona (na jakie pola w nagłówku protokołu IPv4 opcja **IP_TTL** ma wpływ?) i sprawdzić czy komunikacja ma miejsce.

b. Powtórzyć punkt a) dla opcji IP_TTL ustawionej na 1 i 0. **W tym ćwiczeniu obsługa błędów funkcji setsockopt() jest niezbędna.** Jakie błędy pojawiają się dla TTL=0, a jakie dla opcji IP_TTL=1. Dla IP_TTL=1 sprawdzić, czy do komputerów są wysyłane pakiety ICMP związane z połączeniem TCP (np. komendą tcpdump -i eth0 -n -vvicmpor port 13). Powtórzyć przykład dla opcji IP_TTL ustawionej na wartość mniejszą od liczby ruterów na ścieżce do serwera 206.129.6.15.30 (liczbę ruterów na ścieżce sprawdzić komendą traceroute).

c. Zadanie a) i b) powtórzyć dla protokołu IPv6 - zmiany dokonywać w programie daytimetcpliv6.c i skorzystać z serwera z listy pod adresem <http://tf.nist.gov/tf-cgi/servers.cgi>, np. **2610:20:6F15:15::27**.

Opcje SO_RCVBUF i SO_SNDBUF:

- **Opcja SO_RCVBUF** ustawia lub pobiera maksymalny rozmiar bufora odbiorczego. Przy ustawianiu (setsockopt()) jądro podwaja wartość ustawianą (wykorzystuje dodatkową przestrzeń do przechowywania struktur danych jądra). Podwójna wartość tej opcji jest zwracana przez funkcję getsockopt(). Domyślna wartość tej opcji jest ustawiana z pliku /proc/sys/net/core/rmem_default, a maksymalna wartość tej opcji jest ograniczona przez wartość ustawioną w pliku /proc/sys/net/core/rmem_max file. Minimalna wartość tej opcji wynosi 256. Dla protokołu TCP (zarówno dla IPv4 jak i IPv6) obowiązują wartości z pliku /proc/sys/net/ipv4/tcp_rmem.
- **Opcja SO_SNDBUF** ustawia lub pobiera maksymalny rozmiar bufora nadawczego. Przy ustawianiu (setsockopt()) jądro podwaja wartość ustawianą (wykorzystuje dodatkową przestrzeń do przechowywania struktur danych jądra). Podwójna wartość tej opcji jest zwracana przez funkcję getsockopt(). Domyślna wartość tej opcji jest ustawiana z pliku

/proc/sys/net/core/wmem_default, a maksymalna wartość tej opcji jest ograniczona przez wartość ustawioną w pliku */proc/sys/net/core/wmem_max*. Minimalna wartość jej opcji wynosi 2048. Dla protokołu TCP (zarówno dla IPv4 jak i IPv6) obowiązują wartości z pliku */proc/sys/net/ipv4/tcp_wmem*

(Nieobowiązkowe) Zadanie 7. Skompilować program *daytimetcpliv6_03.c*, w którym znajduje się przykład na odczyt i ustawianie wartości opcji **SO_RCVBUF**. Sprawdzić w kodzie źródłowym jak powinien program działać. Następnie skompilować i uruchomić serwer czasu dobowego *daytimetcpsrvv6_03.c*. Na komputerze, na którym uruchomiono serwer połączyć się programem *daytimetcpliv6_03.c* z serwerem za pomocą adresu IPv6 na karcie sieciowej i za pomocą adresu ::1. Następnie połączyć się z serwerem czasu dobowego na PC kolegi. Zadanie powtórzyć dla IPv4 (przykłady *daytimetcpliv4_03.c* i *daytimetcpsrvv4_03.c*)

Sprawdzić jakie parametry gniazd są negocjowane z kilkoma serwerami daytime w sieci Internet (np. z listy pod adresem <http://tf.nist.gov/tf-cgi/servers.cgi> - używać adresów numerycznych). Zaobserwować jak (i jakie) opcje zmieniają się podczas łączenia się procesów. Jak zmieniają się parametry **SO_RCVBUF** i **TCP_MAXSEG** w zależności od parametrów połączenia (MSS)?

Sprawdzić na jakie parametry komunikacji TCP (MSS, Okno) ma wpływ zmiana parametrów gniazd: **SO_SNDBUF**, **SO_RCVBUF**, **TCP_MAXSEG** (zmieniać wartości w programie klienta i obserwować zmiany).

(Nieobowiązkowe) Zadanie 8. Używając programów: *daytimetcpliv4_04.c*, *daytimetcpliv6_04.c*, *daytimetcpsrvv6_04.c* sprawdzić, jak rozmiar bufora nadawczego w aplikacji serwera (liczba bajtów wysyłanych za jednym wywołaniem funkcji wysyłającej) wpływa na szybkość transmisji danych pomiędzy serwerem i klientem (zmieniać wartości w programie i sprawdzać uzyskiwaną przepływność). Programy zostały tak przerobione, że serwer wysyła dane przez pięć sekund do klienta z maksymalną szybkością, a klient raportuje ile przesłano danych i z jaką szybkością. Dodatkowo można sprawdzić jak parametry: **SO_SNDBUF**, **SO_RCVBUF**, **TCP_MAXSEG** wpływają na szybkość transmisji danych.

Do przygotowania na następne zajęcia (LAB03):

1. Wiadomości z LAB01, LAB02.
2. Wiadomości z wykładów 2, 3:
 - zestawianie sesji TCP
 - stany protokołu TCP
 - zamykanie sesji TCP
 - zamykanie sesji TCP segmentem RESET
 - kiedy powstaje stan TIME-WAIT w sesji TCP i jakie ma znaczenie?

- która strona połączenia TCP przechodzi przez stan TIME-WAIT?
 - jak wygenerować z programu segment RESET protokołu TCP?
 - zasady działania opcji gniazd: SO_REUSEADDR, IP_TTL, IPV6_V6ONLY, SO_NODELAY, SO_LINGER
 - na jakie główne parametry połączenia może mieć wpływ zastosowana warstwa transportowa w aplikacji sieciowej?
 - jakiego typu adresowanie wspierają protokoły transportowe TCP, UDP i SCTP?
 - jakie parametry określają adres aplikacji w sieci IP?
 - jakie parametry opisują połączenie TCP w sieci IP?
 - funkcje sieciowe: socket(), bind(), connect(), listen(), read() i write(), recv() i send(), close(), shutdown()
 - różnice w działaniu serwerów iteracyjnych i współbieżnych
- obsługa sygnału SIGCHILD